

Til Miljø- og Samferdselsbyråd Lan Marie Berg og etatsdirektør i Bymiljøetaten Gerd Robsahm Kjørven

Kopi: Akers Avis Groruddalen, Byantikvaren, Groruddalen Historielag, Naturvernforbundet Groruddalen og bystyreprerentant Slaveshi Mobasheri

Notat 1094 - Rasering av kulturminnet Gamle gruvevei

Vi viser til spørsmål fra Siavash Mobasheri (R) til Byråd for Miljø og samferdsel, stilt 22.10.2020. I Byråd Lan Marie Bergs svar finner vi en del momenter vi anser for å være lite overens med de faktiske forhold, og vil gjerne komme med følgende kommentarer til noen av punktene:

Punkt 1. Byråd Lan Marie Berg svarer blant annet: (Sitat)

1. Som jeg orienterte utvalget om i utvalgsmøtet 28. oktober 2020 var dette en beklagelig rutinesvikt i Bymiljøetaten. Den lette maskinen som skulle utføre arbeidet havarerte. Da ble det ved en feiltakelse satt inn en større maskin som erstatning. Med det kraftfulle regnværet fikk det svært uheldige konsekvenser. Bymiljøetaten har erkjent at dette var en feil og skulle ikke ha skjedd i henhold til rutiner. Ettersom det var en rutinesvikt vil etaten gå gjennom hendelsen og gjennomføre eventuelle korrigeringer for å rette opp. Bymiljøetaten planlegger og gjennomfører hogst og tynning tilpasset forholdene på stedet, slik at området miljøkvaliteter bevares og forholdene legges til rette for en tilfredsstillende foryngelse med treslag tilpasset voksestedet. Gjennom konkrete skogbrukstiltak skal det skapes en variert, flersjiktet og opplevelsesrik skog.

Våre kommentarer:

Det unnlates å nevne at det ble brukt to for tunge maskiner til dette arbeidet: En hogstmaskin og en lassbærende maskin for utkjøring av tømmeret. Maskinen det siktes som den skadeskapende er den lassbærende, mens hogstmaskinen er også for stor og tung for å utføre slikt arbeide på en gammel håndbygget hestevei. Gamle Gruvevei er tydelig merket med et stort kulturminneskilt signert av Naturhistorisk museum, og det kan ikke karakteriseres som rutinesvikt når dette arbeidet planlegges med stor hogstmaskin selv om det var påtenkt en mindre maskin for utkjøring av tømmeret.

Vedrørende det kraftfulle regnværet, så hadde det også regnet mye i området før arbeidet ble iverksatt, dermed skulle stor fuktighet i grunnen på forhånd vært kalkulert inn før arbeidet ble igangsatt.

Skogen langs veien er ikke stelt i tråd med de retningslinjene som nevnt over. Derimot er Gamle Gruveveien blitt liggende i en åpen hogstgate etter inngrepet hvor både store og mindre trær er blitt fjernet flere meter ut til hver side av veien. At det er blitt hugget langt flere trær enn eventuelt nødvendig har selvsagt ytterligere påvirket skadene på veien.

Punkt 3. Byråden svarer:

3. Kulturminner, som Gamle Gruvevei, må skjøttes for at ikke trær og vegetasjon skal fremskynde forvitring og klimaslitasje. Det var nå behov for å skjytte vegetasjonen langs gruveveien og fjerne de store trærne som har vokst helt inntil kulturminnet, der det var blitt overhengende fare for at røttene ville sprengte ut veioppbygningen. Gruveveien er en skiløype som prepareres med snøskuter. Med de store trærne inntil løypa ble snøen hindret fra å falle ned der det er bruk for den, og når den tiner i sola, drypper det ned og skaper isete forhold som Bymiljøetaten ikke får bearbeidet med snøskuteren. Resultatet blir en dårlig skiløype. Skiløyper i Osloregionen, med stadig mer ustabile vintre, krever vedlikehold og vegetasjonspleie. For å rette opp i den manglende skjøtselen, og samtidig tilrettelegge for en bedre skiløype, gjennomførte etaten derfor kanthogst ved hjelp av en maskin med lav vekt for å slite minst mulig på underlaget. Dessverre havarerte denne maskinen og en større maskin måtte inn for å rydde opp. Da denne arbeidet, kom det mye nedbør, noe som gjorde at underlaget ble bæresvakt og maskinen begynte å lage spor. Dette ble ikke varslet av føreren, og arbeidet ble derfor ikke stoppet i tide av driftsleder. Dette var et klart brudd med Bymiljøetatens rutiner. Oppsummert så ble det valgt feil utstyr for de rådende forhold, og sjåføren meldte ikke fra om hvordan det gikk, slik at driften kunne stoppes i tide. Dermed ble Bymiljøetaten avskåret fra å utsette det hele eller velge annen gjennomføring. Selve kulturminnet har ifølge Bymiljøetaten i begrenset grad blitt skadet. Det er primært det organiske materialet (gress, torv og mose) som har fått skader.

Våre kommentarer:

Gamle Gruvevei er godt kjent kulturminne gjennom ofte bruk blant mange av Lillomarkas Veners medlemmer. Vi har ikke fått inn noen reaksjoner på at nærstående trær var i ferd med å ødelegge veien som kulturminne. Dette bekreftes også av tidligere skogoppsynsmann Håvard Pedersen som gjennom en hel generasjon hadde kulturminnet som et av sine ansvarsområder. Trærne var i stor grad utvokste grantrær av en alder opp mot veiens egen alder. Det var i så fall snakk om kun få trær som var nødvendig å fjerne for å beskytte kulturminnet.

Det var også eventuelt nødvendig å kun felle få trær for å få tilstrekkelig med snø ned i løypa som skuterpreparert. Arbeidet er utført i en bredde som om dette er en løype som skulle prepareres med bred løypemaskin for konkurransetrening.

Gamle Gruvevei ligger i et område med lite dødt virke, og som er en viktig bestanddel for biologisk mangfold (nedbrytere). De trærne det eventuelt var nødvendig å fjerne kunne ha vært felt med motorsag og lagt ut mot sidene fra veien og som et bidrag til å øke bestanddelen av dødt virke i området.

Etter vår oppfatning blir det helt feil å gi en enkelt maskinfører skylden for det som har skjedd. Det er driftsledelsens oppgave å sørge for at alle nødvendige hensyn blir i varetatt før et slikt arbeide settes i gang.

Påstanden om at Gamle Gruvevei er i begrenset grad skadet er totalt feil. Senest på en styrebefaring søndag 22. november kunne også Lillomarkas Venners styre konstatere det samme faktum som vi har fått svært mange meldinger om at veien har store skader i nesten hele sin lengde ved at sidekantene av oppbygd stein er i stor grad trykket ned og til dels trykket ut til sidene.

Punkt 6. Byråden svarer:

6. For å tilbakeføre den 600 meter lange Gamle Gruveveien slik den opprinnelig var før inngrepet, er vegetasjonsdekket nå planert for å gi et jevnt og godt grunnlag for tilbakeføring av gress, lyng og naturlige vekster.

Vår kommentar:

Som nevnt over er det svært store skader på selve veilegemet. Det er ikke mulig å tilbakeføre veien slik den var slik det er angitt i Byrådets svar. Gravmaskinens planering har derimot resultert i veien i hele sin lengde nå er full av gjørme mens den tidligere lå tørt og fint selv i regnværsperioder.

Vår konklusjon:

De samme svarene som Byråd Lan Marie Berge har gitt Bystyret er de samme som Bymiljøetaten har gitt i pressemeldinger og som svar på spørsmål fra publikum. Vi har også mottatt mange tilbakemeldinger på at publikum ikke finner svarene holdbare og at de harmonere ikke merd faktiske forhold.

I tillegg til selve skadene på Gamle Gruvevei finner Lillomarkas Venner det helt uakseptabelt Bymiljøetaten prøver å fraskrive seg ansvar ved å gå åpent ut med direkte ukorrekte opplysninger om de faktiske skadene og tilblivelsen av disse.

Vi ber om at Byråd Lan Marie Berg og etatsdirektør Gerd Robsahm Kjørven må ta de nødvendige grep for å få ryddet opp i den ukulturen som her har gjort seg gjeldende.

Med hilsen

Lillomarkas Venner

ved

'''